

Nr 109

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bemyndigande att försälja viss kronan tillhörig fast egendom, m. m.; given Stockholms slott den 23 februari 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås fortsatt tillämpning under budgetåret 1962/63 av det av riksdagen för budgetåret 1961/62 lämnade medgivandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av viss kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 februari
1962.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HOLMQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *förslag till bemyndigande att försälja viss kronan tillhörig fast egendom, m. m.* och anför därvid följande.

I anledning av propositionen nr 67 medgav 1961 års riksdag (JoU 19; rskr. 187), att Kungl. Maj:t finge under budgetåret 1961/62 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppginge till högst 200 000 kr., då egendomen förvaltades av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, samt eljest till högst 70 000 kr., eller, där taxeringsvärde inte vore åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppginge till högst nämnda belopp. Kungl. Maj:t ägde därvid att i huvudsaklig överensstämmelse med riktlinjer, som angivits vid anmälan av propositionen, föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skulle äga rum. Där så befundes lämpligt, skulle Kungl. Maj:t ha befogenhet att överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda styrelser, då fråga vore om egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 100 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet, då sagda värde inte överstege 30 000 kr., samt åt länsstyrelse, såvitt anginge allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 15 000 kr.

Vidare förklarade riksdagen, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skulle gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som kunde erfordras till värnväg eller allmän väg. Rätten att besluta om dylikt avstående finge dock av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde.

Det lämnade bemyndigandet innebar en utvidgning i förhållande till mot-

svarande bemyndigande för budgetåret 1960/61 såtillvida att värdegränsen för Kungl. Maj:ts befogenhet att försälja fast egendom, som förvaltades av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, höjdes från 70 000 kr. till 200 000 kr. samt möjligheten att delegera beslutanderätten i dessa ärenden utsträcktes från 30 000 kr. till 100 000 kr.

Genom cirkulär till statsmyndigheterna den 19 maj 1961 (nr 129) har Kungl. Maj:t till kännedom meddelat vad riksdagen sålunda beslutat.

Befogenheten att, med vissa begränsningar beträffande egendomens värde, överlämna försäljningsrätten åt central förvaltningsmyndighet har Kungl. Maj:t tagit i anspråk genom försäljningsbemyndiganden för generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen och domänstyrelsen. Genom beslut den 19 maj 1961 har Kungl. Maj:t bemyndigat nämnda myndigheter att under budgetåret 1961/62 försälja och byta under deras förvaltning stående fastigheter, vilkas taxerings- eller uppskattningsvärden inte överstiger 100 000 kr.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut samma dag bemyndigat länsstyrelserna att under budgetåret 1961/62, i den mån försäljningsfrågan inte av länsstyrelse underställes Kungl. Maj:ts prövning, försälja allmänna arvsfonden tillfällen fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 15 000 kr.

Kungl. Maj:t har för dessa bemyndiganden, fränsett höjningen av värdegränsen från 30 000 kr. till 100 000 kr. i vissa fall, meddelat samma föreskrifter rörande sättet och villkoren i övrigt för försäljningarna, som gällt under närmast föregående budgetår.

Vid utverkandet av de årliga försäljningsbemyndigandena har förutsatts, att riksdagen skall erhålla en redogörelse för de försäljningar som med stöd av bemyndigandet verkställts under närmast föregående kalenderår. I sådant syfte har upprättats sammanställningar departementsvis över de under kalenderåret 1961 försålda fastigheterna. Dessa sammanställningar torde få överlämnas till vederbörande riksdagsutskott.

I skrivelse den 27 november 1961 har fortifikationsförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte inhämta riksdagens bemyndigande att från och med budgetåret 1962/63 besluta om försäljning m. m. av kronan tillhörig, under krigsmaktens förvaltning stående fast egendom intill ett taxerings- eller uppskattningsvärde av högst 200 000 kr.

Departementschefen. Det av 1961 års riksdag lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom avser budgetåret 1961/62. Nytt bemyndigande, gällande för nästkommande budgetår, bör nu utverkas.

Jag vill erinra om att bemyndigandet för budgetåret 1961/62 innebar en

utvidgning i förhållande till tidigare års medgivanden, därigenom att värdegränsen för bemyndigandet höjdes från 70 000 kr. till 200 000 kr., såvitt avsåg försäljning av fast egendom, som förvaltades av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen. Någon ytterligare utvidgning av bemyndigandet anser jag för närvarande inte vara erforderlig. Jag förordar sålunda, att för budgetåret 1962/63 samma värdegränser samt föreskrifter rörande sättet och villkoren för försäljningarna skall gälla som för innevarande budgetår.

Jag förutsätter, att riksdagen liksom tidigare årligen skall erhålla en redogörelse för de försäljningar som med stöd av dess bemyndigande verkställt under närmast föregående kalenderår.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1962/63 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppgår till högst 200 000 kr., då egendomen förvaltas av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, samt eljest till högst 70 000 kr., eller, där taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må under nämnda budgetår i huvudsaklig överensstämmelse med av mig i det föregående angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skall äga rum, med rätt för Kungl. Maj:t att, där så befinnes lämpligt, överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda styrelser, då fråga är om egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 100 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet, då sagda värde inte överstiger 30 000 kr., samt åt länsstyrelse, såvitt angår allmänna arvsfonden tillhörig egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 15 000 kr.;

c) förklara, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skall gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som erfordras till järnväg eller allmän väg, därvid dock rätten att besluta om dylikt avstående må av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde;

d) uttala att, oavsett de sålunda lämnade medgivandena, i författning eller eljest i särskild ordning meddelade föreskrifter angående rätt för Kungl. Maj:t eller förvaltningsmyndighet att försälja, byta eller under åborätt eller tomt-rätt upplåta kronan tillhörig fast egendom alltjämt skall gälla.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtast proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Olof Sundström